

Prædiken til Påskedag

Matt. 28, 1-8

De dukker op alle steder: påskeliljerne. I haver og langs veje, i krukker og i bede, på gårdspladsen og på kirkegården. Ukueligt står de og nikker i forårvinden og bebuder, at påsken står for døren. De lyser op med deres solgule farve, ja de forkynder opstandelsen, siger Grundtvig i sin prægtige salme om påskeblomsten.

Påskeblomsten. En forårsbebuder, ja en budbringer om Jesu opstandelse og vores opstandelse med ham. For den opstandelse i naturen, som påskeblomsten er et udtryk for, og Jesu opstandelse fra graven påskemorgen hænger sammen, fordi de begge skyldes Guds nyskabende kraft. Netop foråret er fuld af opstandelseskraft. Det myldrer og skyder og pibler med friske skud omkring os. Naturen er som genfødt efter vinterens kulde og mørke. Ingen årstid afspejler smukkere opstandelsens under end foråret med dets liv og vækst. Det i sig selv er en lille opstandelse, som vi alle oplever, når våren går gennem Nyhavn, ja gennem det ganske land.

Men den store opstandelse er Jesu opstandelse påskemorgen af gravens skød. Én gang for alle og for os alle. En omvæltende og skelsættende begivenhed, som der ikke kan

gives nogen entydig forklaring på. For hvordan skal vi forestille os den? Fysisk-legemlig eller måske snarere poetisk-åndelig? Det er blevet diskuteret lige fra den kristne kirkes begyndelse, og det diskuteres stadig lidenskabeligt. For ingen så selve opstandelsen påskemorgen. Nogle kvinder så den tomme grav, men det forklarer jo i grunden ikke noget om selve opstandelsen. Graven kunne være tom af andre grunde end guddommelig kraft. Den tomme grav kan højst være et tegn på, at noget uventet og uforklarligt var sket.

Lad os denne påskedag først slå følge med de to kvinder, der kom til graven tidligt om morgenen. De to er gode at følges med, for de ligner i grunden os selv ganske godt. Vi kan umiddelbart identificere os med dem. De kom "for at se til graven" og for at sige et sidste farvel til deres Herre og mester ved at salve hans legeme efter jødisk skik. Men de ventede ikke nogen opstandelse, ja de ventede slet ikke noget. Tværtimod har de været trykkede af uro og sorg. Med voldsom dramatik skildrer Mattæus den tomme grav, der mødte de intetanende kvinder. Jorden skælver og en engel med hvide klæder og et udseende som lyn stiger ned fra Himlen og væl-

ter den store sten fra indgangen til graven, og de udposterede vagter bliver som døde, mens Jesus tilsyneladende lever, og en engel forkynder: ”Han er ikke her; han er opstået, som han har sagt. Kom og se stedet, hvor han lå”.

Til selve opstandelsen er der altså ingen vidner. Vi hører kun om den gennem dens følgevirkninger. Kvinderne skyndte sig fra graven med frygt og stor glæde for hurtigst muligt at fortælle disciplene om det, de havde oplevet. Og Mattæus fortsætter – efter vores tekstuddrag – overrumplende beretningen: ”Og se, Jesus kom dem i møde og hilste dem med et ’God morgen!’ Og de gik hen og omfavnede hans fødder og tilbad ham”.

Det morgenmøde med Jesus taler sit eget stilfærdige, ja næsten hverdagsagtige sprog, dengang som i dag. Det var hverken et spørgsmål eller et drømmesyn, de mødte, men deres egen herre og mester. Ham som de kendte så godt, og som talte til dem livsnært og naturligt: ”God morgen!” Det skabte troen og glæden i deres hjerter.

Man kan sige, at ud af det morgenmøde udspringer kirkens korteste og vigtigste trosbekendelse: *Kristus er opstanden*. Det var ikke den tomme grav, der skabte opstandelsestroen, men mødet med den opstandne selv som en levende realitet. Siden blev det disciplenes tur til at møde ham. Han brød brødet og spiste sammen med dem, ja kom gennem lukkede døre og viste sig for dem og særligt for Thomas, som fik lov at stikke fingeren i hans side og naglegab. Troen på hans opstandelse voksede ud af møderne med ham i tiden efter påske, der fuldstændigt fornyede

disciplenes tro og håb. Fra da af gik de ud i alverden for at gøre alle folk til hans disciple. Den bevægelse pågår stadig. Synlig ved hver eneste dåb.

I anden omgang synes jeg, vi skal slå følge med Paulus. Han redegør mere teologisk for opstandelsen i 1. Korinterbrev kapitel 15, hvor han slår fast, at ikke blot er Jesus opstået fra de døde, men også set af Paulus selv sammen med mere end 500 brødre. Paulus’ omtale af opstandelsen er ældre end de fire evangelisters lidt forskellige måder at fortælle om opstandelsen på. Fælles for evangelisterne er den afgørende vægt, de lægger på den tomme grav. Det gør Paulus ikke, men det betyder ikke, at han ikke kendte til den tomme grav. Men han er ikke så interesseret i at fortælle om begivenhederne påskemorgen, som han er i at tale om, hvad opstandelsen betyder for os.

”Hvis der ikke findes nogen opstandelse fra de døde, er Kristus heller ikke opstået; men er Kristus ikke opstået, er vores prædiken tom, og jeres tro er også tom” (1. Kor 15, 13-14).

Det er netop de ord, der ligger til grund for Grundtvigs salme om påskeliljen. Også Paulus lægger vægt på, at opstandelsen skal forstås legemligt og ikke åndeligt. Men det er ikke ganske klart, hvilken slags legemlighed, det drejer sig om. Paulus argumenterer lidenskabeligt: ”Nogen vil spørge: Hvordan opstår de døde, og hvad slags legeme får de? Tåbe! Det, du sår, får ikke liv, hvis ikke det dør. Og det, du sår, er ikke den plante, der kommer op, men et nøgent korn, enten af hvede eller af en anden slags. Men Gud giver det den skikkelse, han vil, og hver slags

korn sin skikkelse (1. Kor 15, 35-38).

Som Kristi legemlighed er af himmelsk art, således også med vores. Paulus argumenterer ud fra tanken om skabelse og nyskabelse. Der er altså tale om både kontinuitet og brud mellem det gamle og det nye. Kontinuitet med det menneske eller den person, vi var indtil døden, og brud med vores gamle udtjente legeme eller syndige krop om du vil. I den sammenhæng er det ligegyldigt, om man bliver begravet eller kremeret eller tilintetgøres på en anden måde. Det opstandelseslegeme, som Paulus taler om, er suverænt Guds nyskabelse.

Der er en tredje person, vi skal slå følge med denne påskedag: Den engel, der ”peged med sin palmegren, hvor Jesus stod op af graven”. En budbringer fra det himmelske i snehvide klæder: Engle optræder altid, når Gud skal have bekendtgjort noget afgørende. Julenat for hyrderne på marken, ved bebudelsen for Maria og påskemorgen ved Jesu opstandelse: ”Han er ikke her; han er opstået, som han har sagt. Kom og se stedet, hvor han lå. Og skynd jer hen og sig til hans disciple, at han er opstået fra de døde”.

Jeg kan ikke komme på noget andet sted, hvor det budskab forkyndes, end i gudstjenestens møde mellem himmel og jord. Min studietids professor i dogmatik, K.E. Skydsgaard hørte vi studerende ikke blot til forelæsninger men også som fast prædikant i Trinitatis Kirke i København. Han understregede i en påskeprædiken, at al erfaring synes at vise, at uden gudstjenestens møde mellem Himmel og jord kan vi hverken modtage eller fastholde troen på opstandelsen som andet og mere end en poetisk talemåde.

Redaktion
Valgmenighedspræst
Margrethe Dahlerup Koch
V. Strandbjerg 32
6950 Ringkøbing
mdkoch@mail.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

For budskabet om Jesu opstandelse og vor opstandelse med ham kan vi hverken tænke eller læse os til. Det må vi stå op til og få forkyndt af den opstandne selv. ”For hvor to eller tre er forsamlet i mit navn, dér er jeg midt iblandt dem”, siger Jesus.

Det er det nærvær, vi holder gudstjeneste på, og det nærvær fylder os igen og igen med tro, håb og kærlighed. Her møder den opstandne os med sit ”God morgen – frygt ikke!” Fra gudstjenestens møde med den opstandne falder der et nyt og oplivende lys ind over vores liv og død, vore glæder og sorger, vore kæres grave og vores eget sidste hvilested.

Vi er, som det forkyndes både ved dåben og begravelsen, ”genfødt til et levende håb ved Jesu Kristi opstandelse fra de døde”. Det håb giver os mod til at tro selv ansigt til ansigt med døden, og styrke til at stå op til vores daglige liv med dets glæder og sorger. Netop i disse dage bryder foråret for alvor igennem i al sin dårende dejlighed og vidner om, at vinteren er ovre, og sommeren står for døren. Ja, at livet sejrer over kulde og død. Ingen årstid afspejler smukkere opstandelsens under end foråret med dets liv og vækst. Tænk på påskeliljen, vi sang om, og som vi ser bryde frem af jorden for vore undrende øjne. Et forårsvarsel, javist, men også et vidnesbyrd om den Gud og skaber, der oprejste Jesus fra død til liv.

Ja, jeg ved, du siger sandt
Frelseren stod op af døde!

Glædelig påske

Amen.

Erik Norman Svendsen

Biskop

Salmer:

408, 218, 236, 224, 227, 1-3 og 9

Salmerne til denne kirkens største højtidsdag står nærmest i kø. Godt vi også har 2. påskedag at synge videre på påskesalmerne. Til denne påskedag har jeg valgt følgende salmer:

408: Nu ringer alle klokker mod sky

Ingemanns morgensang til søndag morgen med Weyses iørefaldende melodi. Skrevet til skolebørnene i Sorø og til barnet i os voksne. Jeg har holdt af den siden min barndom og glæder mig til at synge den hvert år.

218: Krist stod op af døde

I en af sine bordtaler siger Luther: ”Alle sange bliver man med tiden træt af, men Christ ist erstanden må man synge hvert år på ny”. Oprindeligt en tysk salme fra middelalderen, som Luther beholdt ”til vidnesbyrd om, at der har været fromme kristne før os, i den falske læres store mørke”.

236: Påskeblomst! hvad vil du her?

Grundtvigs mageløse påskesalme med melodi af Carl Nielsen. Fra digtet ”Paaske-Liljen”, der tidligere opførtes på Det Kongelige Teater hver påskelørdag. Påskeblomsten bringer bud om både forår og opstandelse. I salmen henvises direkte til 1. Kor 15, 13-14.

224: Stat op, min sjæl i morgengry

Skrevet af nordmanden Wexels, der var inspireret af Grundtvig, jf. omkvædet: ”O salig påskemorgenstund / med guld mund”: Den sjælesørgeriske salme er velegnet som salme efter prædikenen, hvor menigheden reflekterer over opstandelsens betydning.

227, 1-3 og 9: Som den gyldne sol frembryder
Som afslutningssalme vælger jeg Kingos magtfulde: ”Som den gyldne sol frembryder.” I salmebogen har den 9 lange vers, som nok er for meget til afslutning. Så jeg vælger de tre første og det sidste vers, som med sin syvfoldige tak også står som nadververs i salmebogen (427). Men læs endelig alle 9 vers!